

OŚRODEK RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ w KIELCACH

25-363 Kielce, ul. Wesoła 47/49, tel./fax (0-41) 344-28-13, e-mail: poczta@orpzkielce.pl

Kielce, 06.05.2016r.

ORPZ.071. .2016

PAN PREZYDENT MIASTA KIELCE
za pośrednictwem
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Kielcach

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta Kielce przesyła w załączeniu sprawozdanie z efektów pracy za rok 2015.

Podstawa prawna:

Art. 76 ust. 4 pkt 15 *Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* z dnia 9 czerwca 2011r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 poz. 332 z późniejszymi zmianami), która obowiązuje od 1 stycznia 2012r.

**SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY
OŚRODKA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ W KIELCACH
ZA ROK 2015**

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach wyznaczony przez Prezydenta Miasta Kielce Pana Wojciecha Lubawskiego Zarządzeniem Nr 459 /2011 z dnia 19 grudnia 2011r na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w mieście Kielce zgodnie z art.76 ust.4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 332), która obowiązuje od 1 stycznia 2012 roku przedstawia Staroście i Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

W 2015r w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej pracowały 24 osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę w tym:

- 4 pracowników administracyjnych

-20 pracowników merytorycznych (12 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 3 psychologów, 1 pracownik socjalny, 3 pedagogów,1 starszy specjalista pracy socjalnej)

W 2015r chęć bycia rodziną zastępczą zadeklarowało łącznie **27 rodzin**. Z tego bezpośrednio do ORPZ w Kielcach zgłosiło się **8 rodzin jako kandydaci** na rodziny zastępcze (1 na spokrewnioną i 7 na niezawodowe) natomiast **19 rodzin** złożyło wnioski bezpośrednio do Sądu Rejonowego w Kielcach (16 na rodziny spokrewnione i 3 na rodziny niezawodowe) .

Na zlecenie sądu zostało sporządzonych **21 opinii o kandydatach** na rodziców zastępczych z czego : **20 opinii** pozytywnych i **1 opinia** negatywna. Z pośród opiniowanych przez ORPZ rodzin **15 rodzin** już zostało utworzonych w tym : **2 rodziny** zostały **2 razy opiniowane**, **3 rodziny** na koniec 2015 r czekały na uprawomocnienie się postanowienia sądowego.

W 2015r w ORPZ przeprowadzono **1 szkolenie PRIDE** . **Łącznie przeszkolono 4 rodziny (5 osób)** z terenu Miasta Kielce. W tym **2 rodziny (3 osoby)** to kandydaci na rodzinę zastępczą niezawodową (na prośbę kandydatów kwalifikacja odroczone na 2016r) oraz **2 rodziny (2 osoby)** to rodziny już funkcjonujące, które nie podlegają kwalifikacji. Przeprowadzono także **2 szkolenia dla spokrewnionych rodzin zastępczych** programem własnym ORPZ, w którym uczestniczyło **13 rodzin (16 osób)**.

Od stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodzina zastępcza spokrewniona,
- rodzina zastępcza niezawodowa,
- rodzina zastępcza zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, mogą być na ich wniosek wspierane przez **rodziny pomocowe**. Rodziny pomocowe obejmują opieką dzieci z rodzin zastępczych, z rodzinnych domów dziecka w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z urlopem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu.

W 2015r skorzystało z urlopów **10 rodzin zastępczych zawodowych**. Dzieci w tych rodzinach zostały w tym czasie objęte **opieką 11 rodzin pomocowych**.

Na koniec grudnia 2015 w Mieście Kielce funkcjonowały **158 rodzin zastępcze**, w których przebywało **205 dzieci**, w tym **13 dzieci poniżej 3 roku życia**. W 2015r powstało **21 nowych rodzin**, w których umieszczono **22 dzieci**.

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.Spokrewnione	104	125
2.Niezawodowe	40	43
3.Zawodowe	10	20
w tym:		
- specjalistyczne	2	5
- pogotowia rodzinne	4	4
4.Rodzinny dom dziecka	4	17
Razem:	158	205

Opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej **zostało objętych 156 rodzin zastępczych** oraz **4 placówki opiekuńczo- wychowawcze typu rodzinnego**. Dwie rodziny **pozostały** pod opieką organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto koordynatorzy sprawowali opiekę nad **41 pełnoletnimi wychowankami**, którzy przebywali w rodzinach zastępczych a obecnie uczą się i pobierają z tego tytułu świadczenie na kontynuację nauki. Koordynatorzy nawiązali ścisłą współpracę z rodzinami. **Dokonali 2461 wejść** do rodzin zastępczych i **wykonali 3048 rozmów telefonicznych** z opiekunami zastępczymi.

Koordynatorzy przeprowadzili **3061 indywidualnych konsultacji pedagogicznych** z rodzinami zastępczymi udzielając im porad w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych. W celu uzupełnienia kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej koordynatorzy **skierowali 20 rodzin zastępczych na szkolenie** prowadzone przez trenerów Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach z czego: **2 rodziny niezawodowe** ukończyły szkolenie PRIDE oraz **13 rodzin** spokrewnionych ukończyło szkolenie w/g indywidualnego programu ORPZ, **1-na rodzina** odroczone z powodów zdrowotnych oraz **4 rodziny** przeniesiono na szkolenie w 2016r.

Ponadto ORPZ zorganizował dla funkcjonujących już rodzin zastępczych i rodziców naturalnych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych **„Szkole dla Rodziców i Wychowawców”** prowadzoną przez dwóch przeszkolonych w tym zakresie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w ORPZ w Kielcach. Szkolenie miało charakter warsztatowy i ukończyło je **16 osób (3 grupy szkoleniowe)**. Czas trwania szkolenia jednej grupy szkoleniowej to 40 godzin tj. 10 spotkań po 4 godziny.

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej **jest dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci** przebywających w pieczy zastępczej. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia nie rzadziej niż raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy. W związku z tym **dokonano 344** takich ocen. Oceny każdorazowo miały formę zespołów, w których uczestniczyli: dyrektor ORPZ, koordynatorzy rodzin, przedstawiciele szkół, przedszkoli, do których uczęszczają dzieci, kuratorzy sądowi, czasami rodzice naturalni, a w przypadku starszych dzieci także dzieci oraz pracownik ORPZ sporządzający po zespole opinię. Na ocenę składa się ocena sytuacji szkolnej, zdrowotnej, rodzinnej dziecka. Po dokonaniu oceny sytuacji dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej ORPZ w Kielcach sporządził i wysłał do Sądu Rejonowego **344 opinie dotyczących zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej.**

Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej **3 dzieci na wniosek ORPZ zmieniło formę pieczy zastępczej z rodzinnej na instytucjonalną.** Powodem zmiany formy pieczy zastępczej w pierwszym przypadku było rozwiązanie rodziny zastępczej spokrewnionej przez Sąd, z uwagi na wspólne zamieszkiwanie rodziny z ojcem biologicznym dziecka, stosowanie przemocy fizycznej ojca wobec dziecka w rodzinie i braku reakcji rodziny na w/w działania ojca. W drugim przypadku dziecko nie chciało przebywać pod opieką dotychczasowej rodziny zastępczej niezawodowej. Metody wychowawcze opiekunów nie były dostosowane do wieku dziecka i na wniosek ORPZ przeniesiono dziecko do placówki opiekuńczo- wychowawczej a rodzinę zastępczą niezawodową rozwiązano. Trzeci przypadek spowodowany był stanem zdrowia dziecka, który zagrażał pozostałym dzieciom przebywającym w dotychczasowej rodzinnej formie opieki zastępczej. W niektórych rodzinach zalecono stały monitoring i wsparcie rodziny z uwagi na to, że rodziny te wywiązują się z obowiązków opiekuńczych nad dziećmi ale są niewydolne wychowawczo np. starsi dziadkowie wobec dorastających wnuków.

Koordynatorzy w celu oceny sytuacji szkolnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej **694 razy skontaktowali się bezpośrednio i telefonicznie z placówkami oświatowymi.** Ponadto w wyniku ich działań **zmobilizowano 272 rodzin** do podjęcia współpracy ze szkołą i innymi placówkami oświatowymi.

W celu poprawy sytuacji zdrowotnej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych koordynatorzy **podjęli 177 działań** zmierzających do ustalenia bądź przyspieszenia terminu wizyt lekarskich. Ponadto **zmotywowali rodziny do skonsultowania 177 dzieci** u lekarzy specjalistów (psychiatra, neurolog, kardiolog itp.). W przypadku **25 dzieci** działania koordynatora przyczyniły się do ustalenia stopnia niepełnosprawności u dziecka.

W celu skorzystania z poradnictwa psychologicznego koordynatorzy skierowali łącznie **221 dzieci** do MZPPP, SOW, ŚCE w Kielcach.

W 2015 r opieką psychologiczną w ORPZ było objętych **205 dzieci**. Psycholodzy ORPZ **448 razy** spotkali się z dziećmi i ich rodzicami zastępczymi. Każde spotkanie zakończone było **poradą psychologiczną**. Psycholodzy sporządzili **151 opinii psychologicznych**. W trakcie diagnozy psychologicznej (na proces diagnostyczny może przypadać więcej niż jedno spotkanie) nadal pozostaje jeszcze **21 dzieci**. Ponadto stałą diagnozą i wsparciem psychologa-terapeuty ORPZ objętych jest **11 dzieci z FASD**.

W 2015r w ORPZ prowadzona była przez psychologa-terapeutę ORPZ **terapia SI dla 26 dzieci**. W 2015 r odbyło się **200 sesji terapeutycznych**.

W ORPZ w Kielcach **korzysta z terapii indywidualnej 26 dzieci**, skierowanych przez koordynatorów oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto prowadzona jest terapia rodzinna i indywidualna **dla 14 rodziców zastępczych**. Łącznie z terapii w ORPZ korzysta **40 osób**.

W 2015r koordynatorzy nawiązali **współpracę z asystentami**, konsultacje osobiste, telefoniczne. Łącznie było tych **działań 69**. W sprawach rodziców naturalnych koordynatorzy kontaktowali się także z pracownikami socjalnymi MOPR- **407 kontaktów**, z **kuratorami sądowymi – 120 kontaktów**, z **pracownikiem socjalnym ORPZ – 156 spotkania**. Koordynatorzy podjęli także **bezpośredni kontakt z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej**. Było tych **spotkań 462**.

W ORPZ zatrudniony jest **pracownik socjalny**, który pracuje z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonymi w zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, do których dzieci trafiają z interwencji i pozostają pod opieką tych rodzin do czasu uregulowania przez Sąd ich sytuacji prawnej. W 2015 r pracownik socjalny ORPZ pracował z **53 rodzinami naturalnymi**. W wyniku tej pracy **10 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych powróciło** pod opiekę rodziców naturalnych (w tym 10 z pogotowia rodzinnego).

Koordynatorzy pomogli **61 rodzinom zastępczym w sporządzeniu pism urzędowych i procesowych np.** (sprawy lokalowe, alimentacyjne, uregulowanie sytuacji prawnej dzieci itp.), a **47 dzieciom** z rodzin zastępczych pomogli sporządzić indywidualny program usamodzielnienia.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zgłosili do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach informację o **10 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną**, w tym **10 dzieci zostało przysposobionych**.

W 2015 roku **56 dzieci** opuściło rodzinną pieczę zastępczą

Typ rodziny	rodziny	rdd	rodziny	rodziny	rodziny	pogotowia	
Powód opuszczenia pieczy	spokrewnione		niezawodowe	zawodowe	zaw. specj.	rodzinne	razem
Powrót do rodziny naturalnej	5	2	2	1	0	9	19
Przekazanie do adopcji	0	2	2	0	0	9	13
Umieszczenie w innej formie pieczy	2	0	3	0	1	0	6
Usamodzielnienie się pełnoletniego wychowanka	12	1	4	0	0	0	17
Zmiana miejsca zamieszkania rodziny zastępczej	0	0	0	0	0	0	0
razem	19	5	11	1	1	18	56

Wszyscy zatrudnieni koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej złożyli organizatorowi sprawozdania z efektów swojej całorocznej pracy. W sprawozdaniach zwracali uwagę na problemy rodzin zastępczych: brak kontaktów lub konflikty z rodziną biologiczną, trudności wychowawcze z dziećmi, choroba/niepełnosprawność dziecka, niewydolność wychowawczą rodziców zastępczych spokrewnionych (dziadkowie) w stosunku do starszych wnuków. Ale jednocześnie podkreślili dużą otwartość rodziców zastępczych na udział w szkoleniach grupach wsparcia oraz współpracę z koordynatorami. Rodziny zastępcze chętnie korzystają z porad pedagogicznych i wsparcia ze strony koordynatorów.

W 2015r ORPZ sporządził **123 sprawozdań** do Sądu Rejonowego z nadzoru nad rodzinami zastępczymi.

Bezpłatnych porad prawnych dla rodzin zastępczych **udzielał prawnik**, w ramach podpisanej umowy z ORPZ. Z w/w porad skorzystało bezpośrednio **17 rodzin** i jeden koordynator, który dwukrotnie zasięgał opinii w sprawie swojej rodziny.

Ponadto ORPZ w Kielcach podpisał porozumienia z **42 wolontariuszami**, których pozyskał z grona studentów Uniwersytetu J. Kochanowskiego w Kielcach. Wolontariusze pomagają w edukacji i opiece nad dziećmi w rodzinach zastępczych. Obejmują opieką **65 dzieci**.

W ORPZ w ramach grup wsparcia odbyło się **10 spotkań** rodziców zastępczych. Spotkania odbywały się w dwóch grupach: dopołudniowej i popołudniowej. Łącznie w spotkaniach uczestniczyło **85 osób**. W ramach tych spotkań koordynatorzy wraz z rodzinami zorganizowali min. wyjście do teatru na sztukę „Dzieje grzechu”, dwa ogniska na „Stadionie” w okresach czerwiec i wrzesień 2015r. oraz wyjście do kina na film „Obce niebo”. Ponadto w ORPZ raz w miesiącu odbywają się spotkania Stowarzyszenia Rodzicielstwa Zastępczego, w którym uczestniczy ok **19 rodzin zastępczych** zawodowych.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań :

- z sądem rodzinnym, poprzez udział kuratorów sądowych w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, przesyłając informacje o całokształcie sytuacji dziecka wraz z opinią dotyczącą zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej , sporządzając sprawozdania z funkcjonowania rodzin zastępczych, oraz opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze,
- z placówkami oświatowymi (szkołami, przedszkolami, żłobkami) w celu dokonania oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej poprzez bezpośredni kontakt koordynatora z pracownikami tych instytucji bądź też udział przedstawicieli tych instytucji w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci w pieczy zastępczej organizowanych na terenie ORPZ,
- z MOPR w zakresie oceny sytuacji dziecka (asystenci, pracownicy socjalni, pracownicy działu opieki i wychowania, pracownicy zespołu profilaktyki rodzinnej, pracownicy świetlic środowiskowych itp.)
- ze Świętokrzyskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Kielcach w zakresie zgłaszania do adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną poprzez udział pracowników w/w Ośrodka w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz udostępnianie dokumentacji sporządzonej przez ORPZ dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

W ramach realizowanych zadań ORPZ podjął także współpracę z organizacjami pozarządowymi min. z Niepubliczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną MY FUTURE w Kielcach. Usługi świadczone są zarówno w siedzibie poradni, jak i w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych. W ramach oferty nieodpłatnej realizowanej w zakresie współpracy mieści się:

- dokonywanie pełnej diagnozy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i rodziców
- poradnictwo psychologiczne dla dzieci i rodziców,
- rehabilitacja ruchowa, terapia logopedyczna,
- porady dietetyczne.

W 2015r wsparciem w/w poradni objętych **było 14 rodzin zastępczych**.

Ponadto w 2015 roku ORPZ nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem M.O.S.T, organizacją skupiającą pedagogów, psychologów, terapeutów rodzinnych i przyrodników w

ramach korzystania z nieodpłatnej pomocy w zakresie konsultacji indywidualnych i rodzinnych dla rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających. Konsultacje prowadzone przez psychoterapeutów ze Stowarzyszenia M.O.S.T. służą określeniu trudności danej osoby lub rodziny i zaproponowaniu odpowiedniej formy pomocy terapeutycznej. Mają one pomóc m.in. w: skuteczniejszym radzeniu sobie ze stresem i trudnościami wychowawczymi, umiejętnym komunikowaniu się i rozwiązywaniu konfliktów, poprawie funkcjonowania społecznego rodziców i dzieci, pogłębianiu świadomości i rozwoju. W 2015r z usług skorzystało **10 rodzin zastępczych**. Niektóre skonsultowały się raz, inne korzystają z porad cyklicznie.

Koordynatorzy współpracują z Fundacją Ernst & Young w Warszawie w zakresie pomocy finansowej i rzeczowej dla rodzin zastępczych (remonty, komputery, meble sprzęt AGD itp.) oraz udziału w konkursach grantowych. Dzięki tej współpracy w 2015r udało się pomóc **10 rodzinom**.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Kielcach współpracuje również z Fundacją „Przyjaciółka” i Kieleckim komitetem pomocy dzieciom „Niewidzialna ręka” gdzie łącznie udało się w ramach tej współpracy **pomóc 8 rodzinom**.